

Overbemesting meenemen in berekeningen voor het 8^e NAP

Noot vooraf: er worden meerdere termen gebruikt voor de bemesting boven de gebruiksruimte. LVVN gebruikt momenteel de term “berekende bemesting boven de gebruiksruimte, waaronder mestfraude”. Met ‘overbemesting’ wordt in dit A4 bedoeld: mest die boven de toegestane gebruiksruimte op het land wordt gebracht (al dan niet bewust).

Momenteel worden berekeningen gemaakt voor scenario's voor het 8^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn (8^e NAP) 2026-2029. De doorrekening biedt inzicht in het effect van de maatregelpakketten op de grond- en oppervlaktewaterkwaliteit, het bedrijfseconomische effect op het primaire bedrijf en de mate van inpasbaarheid in de bedrijfspraktijk. Er wordt gekeken naar verschillende zichtjaren, er wordt gekeken naar zowel melkveehouderij als akkerbouw en op verzoek van I&W worden weervariaties meegenomen in de berekeningen. M LVVN heeft ervoor gekozen de gevolgen van overbemesting voor de waterkwaliteit niet zichtbaar te maken in de scenarioberekeningen. Daardoor gaan de uitkomsten een positiever beeld geven dan in werkelijkheid te verwachten is en zullen er minder maatregelen voorbereid worden dan nodig voor de waterkwaliteit en dan noodzakelijk zijn om te voldoen aan de nitraatrichtlijn.

Omdat de gevolgen van overbemesting groot kunnen zijn voor de waterkwaliteit, is het van belang deze wel mee te nemen in de berekeningen voor het 8^e NAP. Ondanks de maatregelen in het 7e Actieprogramma Nitraatrichtlijn en de derogatiebeschikking is het doel van 50 mg/l nitraat in het uitspoelend grondwater nog niet overal behaald (met name in de zand- en de lössregio). Ook voldoet het oppervlaktewater op veel plaatsen niet aan de normen voor meststoffen. Het is aannemelijk dat overbemesting deels oorzaak hiervan is. In de rapportage die door LVVN eind 2024 naar de Kamer is gestuurd wordt het effect hiervan ingeschat op ca. 30 mg/l nitraat (zand-zuid) en ca. 13 mg/l (zand-midden). Dit is veel ten opzichte van de norm en groter dan het effect van veel maatregelen.

Om een reëel beeld te schetsen van de effecten van maatregelen die waterkwaliteit treffen, is het cruciaal om hierin alle factoren op te nemen. Het is gezien het grote mestoverschot en afbouw van de derogatiebeschikking, niet realistisch om aan te nemen dat er geen overbemesting plaats vindt en dat hieraan snel een einde aan zal komen. Ook is dit kwetsbaar richting de Europese Commissie, aangezien men weet dat er in Nederland mestfraude is en ze daarop actie verwachten.

Nederland wordt uiteindelijk afgerekend op de feitelijke waterkwaliteit, daarvoor is het van belang alle factoren goed mee te nemen in de scenarioberekeningen van het 8^e NAP. Ook dus overbemesting.

Mogelijke spreektekst M I&W richting M LVVN:

- Goed dat berekeningen worden gestart voor het volgende nitraatactieprogramma ter verbetering van de waterkwaliteit en om te voldoen aan de nitraatrichtlijn.
- Ik heb begrepen dat in de opzet daarvoor niet wordt meegenomen: Berekende bemesting boven de gebruiksruimte, waaronder mestfraude
- Uiteindelijk worden wij afgerekend op de waterkwaliteit en is het van belang dat we daarvoor realistische berekeningen maken en maatregelen nemen, daarom wil ik je verzoeken alle belangrijke factoren mee te nemen.

- Bemesting boven de gebruiksruijnte is een belangrijke factor, dus ik verzoek je deze mee te nemen in de vervolg berekeningen voor de scenario's van het volgende Actieprogramma Nitraat.